

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»,
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ
(ANHUI UNIVERSITY OF FINANCE AND ECONOMICS) (KHP);
КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ЛОС-АНЖЕЛЕСІ
(UNIVERSITY OF CALIFORNIA, LOS ANGELES) (USA);
АРІЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ARIEL UNIVERSITY CENTER OF SAMARIA) (ISRAEL)**

**кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик**

МАТЕРІАЛИ

**VІІ Міжнародної наукової конференції
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 1:403:316.6 (08)

DOI: <https://doi.org/10.24195/PhilosophicalKnowledge2026>

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VIII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 21-22 травня 2026 р.) 207 с.

Рецензенти:

Стовпець Олександр Васильович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету.

Каменська Тетяна Григорівна, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова.

Збірник матеріалів VIII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; Голодомор – геноцид - Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію штучного інтелекту. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25 червня 2026 р.)

Клименко Інна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 053 «Психологія», Інститут права та безпеки Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Ганна НІВНЯ, к. філос. н., старший викладач кафедри державно-правових дисциплін, Одеський державний університет внутрішніх справ,

ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ЦИФРОВОГО БЕЗСМЕРТЯ

Людство завжди прагнуло подолати біологічні межі існування, проте сьогодні це прагнення трансформується з релігійної віри у конкретне технологічне завдання. Цифрове безсмертя - концепція збереження людської особистості, її свідомості, пам'яті та досвіду на цифрових носіях - перестає бути сюжетом наукової фантастики. Це явище здатне не лише змінити наші уявлення про смерть, але й змусити докорінно переглянути морально-етичні орієнтири суспільства. Трансгуманізм як ідеологічне підґрунтя цих процесів пропонує новий погляд на людину не як на завершений біологічний вид, а як на «чернетку», що потребує вдосконалення [1, с. 79-80].

Сучасний розвиток науки демонструє, що цифровізація життя створює умови для формування інтелектуальних агентів, здатних імітувати людську діяльність. Дослідники зазначають, що важливим етапом є накопичення даних у цифрових репозиторіях, що дозволяє формувати стійкий інформаційний образ особистості навіть після її фізичного зникнення [3, с. 7]. Отже, пишучи повідомлення чи створюючи пост в соціальній мережі, сучасна людина, не усвідомлюючи цього, образно кажучи, по цеглинках створює своє вічне цифрове життя. Можна припустити, що в майбутньому з'являтимуться не лише віртуальні щоденники, а цілі цифрові сховища спогадів. При цьому слід відзначити, що для людини може бути важливим запам'ятатися не стільки такою, якою вона є, скільки такою, якою хотіла б здаватися. Разом з тим, ми вважаємо за необхідне підкреслити відсутність тотожності між автентичною свідомістю та її цифровою копією.

У філософському аспекті трансгуманізм розглядає еволюцію як «технологічний проект», де людина має взяти на себе функції творця. О. В. Халапсіс вказує на можливість виникнення «теократії без бога», де технології обіцяють вирішити проблему страждань та смерті, які раніше були сферою релігії [1, с. 82-83]. У межах даного дискурсу доцільно звернути увагу на можливі наслідки технологічного переосмислення людської природи. Зокрема, прагнення до подолання біологічних обмежень та страху смерті за допомогою цифрових технологій може супроводжуватися трансформацією уявлень про цінність людської вразливості, смертності та недосконалості як невід'ємних складових особистісного буття. За таких умов існує ризик поступового сприйняття людини

не як цілісного суб'єкта, а як сукупності алгоритмізованих процесів та інформаційних характеристик. Іншими словами, звільнившись від страху смерті людина позбавиться деяких аспектів, які досі складали осердя самої її сутності.

Особливої уваги заслуговує питання ідентичності та «цифрового сліду» як основи для реконструкції свідомості. Використання методів глибокого навчання дозволяє аналізувати величезні масиви персональної інформації для створення динамічного цифрового двійника, який може функціонувати автономно. Проте постає етичне питання: чи має така копія власну волю і чи може вона нести моральну відповідальність за свої дії, якщо вона лише моделює поведінку померлої людини [2, с. 97-99]. У зв'язку з цим актуалізується проблема визначення правового та морального статусу цифрового аватара як форми штучної репрезентації особистості. Постає питання, хто буде відповідальним за той чи інший допис цифрового двійника: оригінальна особистість, яка фізично вже померла чи цифрова копія як така? За таких умов існує ризик розмивання меж між реальним суб'єктом та його технологічною симуляцією.

Крім того, розвиток технологій цифрового безсмертя ставить під загрозу соціальну рівність. Доступ до інструментів «завантаження свідомості» або створення складних цифрових двійників, швидше за все, буде дорогою послугою, доступною лише певним верствам населення [3, с. 13]. Це може призвести до розколу людства на «смертних» та «цифрових небожителів». Подібна технологічна нерівність потенційно може сприяти поглибленню соціальної диференціації, за якої доступ до технологій цифрового безсмертя буде обмежений економічними можливостями окремих груп населення. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває необхідність формування міжнародних етичних та правових механізмів регулювання, спрямованих на недопущення використання цифрових технологій як інструменту соціальної сегрегації.

Зміни також торкнуться сфери міжособистісної комунікації та скорботи. Традиційно смерть була актом остаточного прощання, що дозволяло живим пройти через етапи горя та адаптуватися. Цифрове безсмертя пропонує «вічну присутність» померлого через чат-ботів чи голограми. Проте це може стати пасткою для психіки, заважаючи реальному зціленню [2, с. 104-105]. Замість того, щоб пам'ятати людину такою, якою вона була, живі будуть спілкуватися з її імітацією, що призведе до появи нових спогадів та може спричинити знецінення досвіду спілкування, що мав місце за життя. Намагання тримати зв'язок з цифровою копією близької людини може бути подібним до спроби втримати руками дим. З часом це може заважати прийняттю втрати, а цифрова імітація не спроможна замінити значущі спогади.

Шлях до цифрового безсмертя - це не лише технологічний виклик, а й іспит для нашої моралі. Трансгуманістичні ідеї про «постлюдину» вимагають від нас відповіді на запитання: що саме робить нас людьми? Чи готові ми промінати свою біологічну крихкість на цифровий абсолют, і яку ціну ми за це заплатимо? [1, с. 89-90] Майбутнє вимагає створення нової правової та етичної бази, яка б захистила гідність особистості навіть у її цифровому втіленні [3, с. 15]

Отже, попри стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту та цифрової архівації, біологічна кінцевість продовжує залишатися важливим чинником формування людського досвіду, емоційної сфери та міжособистісних відносин. Подальші наукові дослідження мають бути спрямовані не лише на вдосконалення технологій цифрового відтворення особистості, а й на вивчення їхнього впливу на психіку людини, моральні норми та соціальні взаємини. Можливість продовження власного існування завжди була однією з найбільш привабливих для людини, але можливо, саме те, що ми смертні, і робить нас здатними на справжні любов, співчуття та самопожертву?

Список використаних джерел

1. Halapsis A. V. Gods of Transhumanism. Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2019. № 16. P. 78-90. doi:10.15802/ampr.v0i16.188397.
2. Iglesias S., Earp B. D., Voinea C., Porsdam Mann S., Zhiu A., Jecker N. S. Digital Doppelgängers and Lifespan Extension: What Matters? The American Journal of Bioethics. 2025. Vol. 25, No. 2. P. 95–110. <http://doi.org/10.1080/15265161.2024.2416133>.
3. Zinchenko V., Boichenko M., Slyusarenko O., Popovich M., Radchenko L., Polishchuk O. Science trends and Digital immortality: AI accelerates movement towards an unattainable goal. V International Scientific Forum on Computer and Energy Sciences (WFCES 2023). Almaty, May 18-19, 2023. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742209/1/Science%20trends%20and%20Digital%20immortality.pdf>.

<i>Борішштейн Є. Р., Калаєва К. С.</i>	ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	169
<i>Врайт Г. Я., Даниленко А. В.</i>	ЕТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ	172
<i>Петінова О. Б., Коновальчук Е. М.</i>	ОСВІТА І ДЕМОКРАТІЯ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	174
СЕКЦІЯ 6. ФІЛОСОФІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ		
<i>Гончарова О. Є.</i>	СУБ'ЄКТНІСТЬ У ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДИНИ І ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: МІЖ РОЗШИРЕННЯМ МИСЛЕННЯ ТА ЙОГО ДЕЛЕГУВАННЯМ	180
<i>Глушенко О. П.</i>	АБСОЛЮТНА КОНТИНГЕНТНІСТЬ ЦИФРОВОГО ПОРЯДКУ: КВЕНТІН МЕЯСУ ТА СУВЕРЕНІТЕТ ОНОВЛЕННЯ ЯК ПОДОЛАННЯ КАНТІАНСЬКОЇ НЕОБХІДНОСТІ	183
<i>Грищенкова С. А., Петінова О. Б.</i>	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МЕДІА: ВПЛИВ НА ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОЦЕСИ	186
<i>Клименко Інна, Нівня Ганна</i>	ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ЦИФРОВОГО БЕЗСМЕРТЯ	189
<i>Наумкіна С. М.</i>	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ І СУБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	192
<i>Начев М. Ю.</i>	ФАКТОР ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	194
<i>Юшкевич Ю. С.</i>	ЦИФРОВА ЕКОЛОГІЯ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ: ЕТИЧНІ ТА ПРАГМАТИЧНІ ВИМІРИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕКО-ДИЗАЙНІ	197

VIII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців

“МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ”

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.: (0482) 732-09-52